

Előfizetési díj: Vidékre postán vagy helyben hármas hordva: Egy évre 20.- Félévre 10.- Negyedévre 5.- Egy hónapra 1.50

EGYETERTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda: Budapest, IV. hímző-utca 1. sz. Horváth a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadhatók el. Kéziratok csak rendkívüli esetben küldetnek vissza. Kiadó-hivatal: Budapest, IV. hímző-utca 1. sz. Horváth az előfizetési pénzek küldendők.

Megállj!

Most fölmerül rémletesen visszavonhatatlanul, már láthatóvá lesz véstetjes jelentőségében az a mi oly hosszú idő óta lapang politikai helyzetünkben. Az ellentét a kormány és az ország egyértelmű nemzet között a komoly válság stádiumába kezd jutni, és a félelmetes kérdés száll ajkáról ajkra. Mi lesz belőle? Az abszolút kormányzatok üldözési rendszere indult meg a nemzet ellen, mely az önévédelme legvégtetesebb kötelességét látja maga előtt. Egész vidékeket katonai megszállás alá vetnek, tekintélyes polgárokat bebörtönöznek, országos képviselőket rendőri felügyelet alá helyeznek, zaklatással, motozással és foglalással terjesztik mindenüvé a rémületet és aggályt.

S miért mindez? Mi nem akarunk kisebbiteni semmit, mi megengedünk minden tényt, mely híresztelve volt. Igen, a székegy feldőlő elgottitaknak törvény és jog szempontjából nincs is bűnök, de a kormány szempontjából, mely a teljes semlegességet hirdette ki, kétségtelenül az a nagy bűnök van, hogy a semlegességet teljesen úgy akarták alkalmazni, mint azt maga a kormány tette. A székegyeknek meg kell lakolniuk, hogy ők a kormánytól vetek leccák és jó hasznát akarták venni a nemes példának, melyeket felülről az állami közegek és hivatalos személyek adtak. Nekik meg kell tanulniuk, hogy a mit szabad tenni udvarozó készsággal önös kegyhajhászatból a nemzet érdekében, azt nem szabad megtenni patriotikus érzületből a hazának érdekében. Meg kell tanulniuk, hogy kormányzóra nézve a törvénytelen cselekedett is erény, míg polgárokra nézve a törvényes tény is bűn, s azért a ki az elsőt követi el, bíróvá lesz és börtönbe veti azt, ki az utóbbit merle elkövetni. — Be kell látniuk, mily megbocsáthatatlan vétők, hogy egyszerű, romlatlan szívű hazafiak és nem az udvar fényében tetszelgő excentrikus urak, hogy becsületlen névük van és nem „gróf András Gyula” vagy „Tisza Kálmán”, hogy művelik a földet és fizetik az adót az ország fenntartására, nem pedig rendelkeznek az ország sorsa fölött, mint gondviselészzerű külügyek és honmentő magyar miniszterek. Okvetlenül annál nagyobb vétők, mert hiszen, ha ők az egyszerű székegyek rendelkezésének az ország sorsa fölött és ott ülnek a bársonyszékben, az a mit szándékoznak, nem volna egy hazugul alkalmazott semlegeségi politika, hanem hordozva és emelve az ország nemzetnek lelkesedése által nyilat, elhatározottan védelmeznék meg, mindazt, a mi kockára jutott; létünket és jövőnket, az egész világrész szabadságát és civilizációját.

Jól van! de ha a nagy nemzeti veszélyek közepek, ha a bizonyos válságos helyzetünkben igazottság terjed el az országban és látz száll mindenütt a kedélyekbe, azt gondoljátok, hogy egyetlen kérdés vajjon törvényes vagy törvénytelen alakban, tudott-e az nyilatkozni? Minisztereknek és kormányzóknak, udvarnak és királynak egyedüli feladata marad-e nyomozni, hogy hivatalosan hazudott katejék meg lett-e tartva és börtönbe vetni mindenkit, kinek nem kellett hivatalos hazugság, de igazságot szomjazott? Ha a nemzet hangulata valóban a korlátokon túlesapott, ha igazán történtek törvénytelen cselekmények, nem volna-e az épen a legkomolyabb ok meggondolni, hogy hová vezeték már eddig is a nemzetet és hová fogják még ezental vezetetni! Megtagadták a nemzet legjóságosabb érzelmeit, semmibe vették legigazabb aggodalmait, megalázták méltóságában, kijátszották legszívósabb bizalmában is. A nemzet hiába kért, sürgetett és esdekel csodálatos türellemmel, a nemzet kétségbeesetten látta, hogy kormánya és törvényhozása az alkotmányos rendszertől halottá köntöst készítenek, melyben tehetetlenül és mozdulatlanul kelljen bevárni a legsötétebb megsemmisülést.

Most telorkabcsoltok a nemzet véréit, forrongásba hozták epéjét, feltámadnak, a kik azt kérdezik, igazán azért van-e kormányunk és alkotmányunk, hogy mozdulat nélkül kelljen bevárni a halálos elenségek közeledését, elérték ennyit és ez nem volna elég! Mert még nincs megzavarva a törvényes rend, ti most kaptok a kitanó alkalmon, hogy megmutassátok loyális buzgóságotokat, és fényeskedjétek a trón és társadalom mentő érdemeikben. Megmérték-e, a kik az elkeseredés áldozataira a hajtóvadászatot rendezik, hogy mire vállalkoztak? Megmérték-e Jekelfalussy tanácsos, megmérték-e Thaisz Elek főkapitány, a derek urak, kiknek látóörök egy új érdemcsillag felfedezéseig terjed. Vigyázzatok,

nek, nem egy érdemrend megszerzéséről van szó, és hirtelen előtök állhat, a minék következményeit megmérni soha sem fogják, a minék megfigyelésére nincs elegendő rendőrség a világon, mit nem lehet lefoglalni és elko-bozni, mire nézve nem létezik börtön és ítélet. Egynehány hiu és lelketlen ember elvakultsága tud-e oly véletleg is elmenni, hol szomban találhatja magával a milliók-nak örjőségét? Vissza, vissza!

Mit lehetne tanácsolni már egy olyan kormánynak, mint a Tisza Kálmáné? Az ég legyen kegyelmes iránta, az ily kormány valóban okosabbat nem tehet, mint-hogy mihamarabb megszűnik kormány lenni, mert azt sem lehet már hinni, hogy az ő kezéből még a jónak is lehetne „fogantatja”. De bármelyik kormányra nézve volna-e más eljárás képzeltető, csak hogy család-közök az ellenállhatatlan áramlathoz! — Mondják, hogy az alkotmányos kormány a parlament irányadásának enged és nem veheti számba a népgyűlések nyilatkozatait. Nem úgy! Mi azt mondjuk, hogy a hol egy nép oly egyhangulag, pártkülönbség nélkül ad kifejezést legelőnkobb érzelmeinek, ott van mindig egyetlen alkotmányos akarat! De ha ti ezt nem hiszitek, ha politikai romlásuk oda juttattátok volna, hogy a mit a nemzetnek milliói egyértelműleg kimondanak tisztán el-vezető hang, és az alkotmány semmi egyéb, mint a bársonyszékben ülő árnyékok hű játéka, az egy teremben össze-bujt viaszbábokkal, ha mindenütt csak forma és hazugság uralkodik és sehol sem találjuk az igazságot és lényegét — akkor emlékeztetek, hogy tul az alkotmány-on és tul a törvényeken, tul minden mesterséges szabályon élnek mind a nemzetben létezés és erajének és az önfentartás ösztöneinek. Alkotmányos ez, ha az állam intézményei alkalmazkodnak hozzá. Am a szenvedély, a hőstét, a csoda, mindaz a mi korlátlan, rettenetes és fenségesek lesz az ő nyilatkozásában, ha az árnyékok kormánya a viaszbábok parlamente, a Jekelfalussy és Thaisz rendőri szervezete lesznek egyedül alkotmányos. Nézzétek meg jól viaszbábok, mert ez erő már közöttünk jár és az ország minden határain meghal-lották hangját. Mezei Ernő.

A képviselőház október hó 5-án pénteken d. e. 11 órakor ülést tart.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma d. u. 5 órakor tartott ülésében megállapította a közszéki bírások d. s. r. vonatkozó fejezetét 10. §-t és ezzel a határell törvényjavaslat átdolgozását befejezte. A bizottság jelentését Horváth Nándor előadó a holnapki ülésben fogja a ház elé terjeszteni.

Matlekovics osztálytanácsos ma reggel érkezett meg Bécsből jelentés tennő az osztrák-magyar-német vámtervezetlet hétfőn, kedden és szerdán tartott tanácskozásai eredményéről. E tanácskozások nem eredményeztek végleges transz-aktiót. A ma tartott több órai minisztertanács foglalkozott első sorban az ügyvel, és azonkívül a jövő évi költségvetés egy részével. Széll és Trefort miniszterek holnap reggel 2-3 napra Bécsbe utaznak, hogy a német vám-tárgyalások ügyében az osztrák kormányval tanácskozzanak.

Monstredepütő.

A legmegbízható forrásokból arról értesülünk, hogy a székegyföldön oly példátlan zaklatás foly, a minőhöz képest a hírhedt „Belagerungszustand” korszaka való-ságos paradicsom volt. A székegyek között az ingerültség nőttön nő s az a bizonytalanság, melyben a székek és helyeségek szomszédjaik is ónsorkor iránt élnek, válságok felé — nem tereli — hanem kény-szeríti a kedélyeket. A dolgok azon a pon-ton állanak, hogy a motozó, tömlőezőző brutalitásnak, a fölízgatott, vérg sértett nép véres erőszakkal készül felelni.

Az ingerültség, felbuzulás annál nagyobb, minél jobban tudja a székegyiség, hogy az alap, a melyből a brutalitás „jo-gossága, törvényesség” magyaráztatik, hallatlanul botrányos.

Avagy ki hinné azt, hogy alkotmányos országban, akkor, a midőn a parla-ment együtt ül, oly részben az ország-nak, mely az ország szerves egységéhez tartozik, ma, egy alkotmányosnak mondott kormány az 1852-ki Bachtörvény paragrafusából indulva börtönre vetteti a legtiszteltebb polgárokat. Tény, hogy csak e törvényköny, mely nem az igazságnak, hanem a magyar faj kiirtására lett teremtve, foglal magá-ban oly paragrafusokat, a melyek előtt semmi sem szent, a melyek a legdurvább hatalmaskodásra is rámondják az áment! És tény, hogy ez a törvénykönyv az er-délyi részben még ma is érvényes!

Ez, mind avval együtt, a mit itt az ország szívében is tapasztalni lehetett, a legnagyobb mértékben igaztja a kedélye-ket, s oly mozgalomra készíti a társadal-

mat, mely a végleteleg viz. Ideje megtudni, hogy mi a mérvadó itt: a nemzet akarata vagy szolgáltek önkénye?

A megindult mozgalom egy oly tün-tetés felé tart, mely csak a parlamentet tekinti annak a hatalomnak, a melyhez az igazságért még folyamodni lehet. Az első hírre vagy mozzanatra, a mely határozot-tan megerősíti a székegyföldi remhíreket, a monstredepütő indulni fog. Efelőre ennyit tudunk ez ügyről s ez bizonyára bőven elég is.

A rendőri merénylet Helfy képviselő ellen.

A rendőri merénylet Helfy képviselő ellen folytonos igazottságban tartja egy a politikai kö-röket, valamint a közönséget. A kormányhoz kö-zelő két lap a „Hon” és „Ellenőr”, cynismu-suknak soha sem állították ki darabosabb bizo-nyítványát, mint ép ez ügyben. E lapok ugyanis ellentétben Thaisz Eleknek személyesen tett kijelentésével, hogy a rendőrök küldetéséről tudomása volt, de ezek a parancsot rosszul értelmez-ték; ellentétben azon versióval, hogy egy jöszef-városi alkaptány, valami Batiz nevű, saját szak-állára, érdemszerzés céljából tette ez erőszakos lépést: mindezzel ellentétben jux-ot akarnak esni-átni a dolgoból.

Jókai Mór izlésének és fureszkodási viszke-tenének köszönheti a világ, hogy a képviselői immunitás és személyszabadságon elkövetett gaz imperitencia oly tárgyalatik, mintha a pajkos deakok csinyeiről volna szó. Jókai Mór ur volt az, a ki tegnap kormánypartí buzgalomban boldog istóki férfiatlansággal az iró karzaton embereinek víz-képen igyekezett feltüntetni a dolgot, s ak-korikat kacagott, akár csak szarkájának egy tol-vajfogásáról értesítene a világot.

Már engedelmet, ha víz volna is a mi törté-nt, a eféle vitéken jó érzésű ember nem ne-vel; mert végre is akadhat ám, a ki betör Jókai ur lakására, s a rendőrség nevében fogolyvá te-szi huszonégy órára vagy továbbra. Eféle víz történet aztán másokon is vég nélkül a jó víz-ek rovására.

A rendőrökzegek ellenmondásából jözan eszű és komoly gondolkozás ember meggyőződhet, hogy mi volt az a víz. Víz volt, de a mely Thaisz urnak egyenes intőzkedésére történt, s oly erősz-akos, oly brutális alakban, a minőre csak nálunk, igen nálunk a Jókai izü víztek és polgári léhásko-dás hazájában történhetnek meg.

De hát nem eddig van az urain! Üzhet bol-ondot ön saját publikumából, ha elég kiskorunk és hülyének hiszi őket, hogy saját jógaik elvitze-lésén kacagjanak. Irhatja, hogy semmi adat nem forog fenn, még ha adat hiányában, a rendőrség dolga is kutatni, s nem a mienk. Irhatja, hogy a hor-dárok számait sem jegyezték fel, bár azon rendőrség dolga kikutatni, a mely politikai spitzliscsédre használtatik fel, míg a tolvajoktól hemzseg a fő-város. Irhatja mindent, de bármit irasson is ka-czagó kedve, az erőszak erőszak marad, s a mi Thaisz-nak Helfy előtt tett kijelentésénél, még a következő adatokkal szolgálunk, a melyek talán meg fogják győ-zni, ha ugyan egy udvari líri képes a napot a sötétségtől megkülönböztetni, mikor udvara ér-dekében derít kell látnia és derítskődnie nyak-rafora.

Az elsimitani és elátni készülő ripókőkődés a hordárokról akar bővebben tudni. Tisza is ezt akarja. No az egyik a 101. számú hordár volt; a másik a nemzeti kaszinó előtt szokott állani.

Igen, de vajjon a főkapitány rendelkezéstől let-teke-küldve? Ez a másik kérdés. Erre Thaisz azt felelte saját szájával, hogy az ő rendelkezéstől, de nem Helfy felügyelésére, hanem razzára. Jekel-falussy ezzel szemben azon rendőri hírt becsátá nyilvánosságra, hogy egy alantus közeg saját fe-lősségére tette. Hazugságok hazugsága és csupa-mérő hazugság! Hazugság, mert a mint tudva van, a rendőri szabályok szigorúsága még a tol-vajt elfogni intőzetet táviratoknál is főkapitányi helybenhagyást kíván. De hazugság főképe azért, mert ha Batiz kizárólag a saját kezdeményezéséből tette, s maga fogadta fel a hordárokat, mikép lehet az, hogy más rendőrbiztosok felett is ren-delkezett.

Tény ugyanis, a bérkecsitíndva van, számát meg fogják nevezni a házban, a melyen Horváth rendbiztos esti 8 és 9 óra között a Kisfaludy-utczában megjelent, s ott a hordá-roknak parancsokat osztogatott. Ugyanacsak Horváthot vélte felis-merni egy szemtanu a szerkesztő-ségünk előtt tett parancsok osztoga-tásánál, a mikor az intézkedő rendőrbiztos hat forintot adott a hordároknak. Hogy micsézből, azt a kapitányságnál fogják legjobban tudni.

Kell-e még többet mondanunk? Kell-e még Jókai ur víz-mániájának erősítésére ennél több is? A közönségnek bizonyára nem kell, mert az velnek együtt fog felkiáltani: „Minő ál-jas rendszer, mely a hazugságok tulzására építi a kormányzatot, s annak miniszteri, rendőri és

hirlapi védelmét? Minő rendszer, melynél a sze-mélyes szabadság durva megsértése csak egy jux? V—y.

A bankügyről.

III. (Befejező közlemény.)

Bankügyi politikánk (ha ugyan a fej-evesztett kapkodást politikának lehet ne-vezni) valóságos plagiuma Lear tragédiá-jának.

Hatalmát, uralmát, birodalmát oda-ajándékozta felfuvalkodott szivtelen leány-naknak, s aztán ezektől örületes nyomorba és halálba üldöztetik. — Ez Lear tragé-diaja, és ezt akarjuk eljátszani Magyaror-szággal. Adjuk oda a pénzügyi hatalmat, uralmat, — adjuk oda nemzetünk birodal-mát az osztrák nemzeti banknak, a két filiának Bécsben és Budapesten: hisz-szen Magyarország iránti jóakaratu indu-latát fenégek kipróbáltuk, és szinarany-nak találtuk: — adjuk oda — s aztán men-jünk alamizsnát kunyorálni tőle: száz szolgát — ötven szolgát, — és így lejjebb; — míg végre egy is sok lesz. (Vajjon ki lesz az az egy?)

Ma még a magyar nemzet souverain ur volna pénzügyi birodalmában, — a ha-talmat és uralmat még nem ajándékozta oda a bécsi banknak, még csak alkudozik rá — és a bank már oly hangon beszél és beszélte szövetségesei által, mintha már ő volna a törvényes ur Magyar-ország pénz és hitelügye felett. Ki van adva a jelszó, hogy Magyarországra nézve lehetetlen önálló bankot ala-pítani, pénz-és hitelügyét saját közgaz-dasági érdekeinek megfelelő módon rendezni. Ezen „óriási” feladat megoldására csupán és egyedül az egyetlen kiváltásolt osztrák nemzeti bank képes! — És a bankbizottság saját szintén rájár erre a jelszóra — erre a hungb-frázisra, mely csak azért nem neveséges, mert benne mint embryóban már világosan felismerhetők a Lear-féle örület kezdő symptomái, világosan felismerhetők, hogy a betegség meglepte a nemzetet s nem sokára teljes mértékben ki fog rajta tenni.

Oh te számalomra méltó magyar nez-et, mely elhitetted magaddal, hogy tehe-tetlen, nyomorult vagy, hogy a pénzügyi hatalmat és uralmat nem vagy képes ke-zelni — hogy azt képtelen vagy átadni annak, ki azt ellened fogja használni — mint használta eddig is, noha nem volt törvényes ura, és a törvényesítés elnyer-hetése végett indítatva érezhette volna magát, hogy a törvényes urnak leg-alább jó szót adjon. — Majd megjön az idő, midőn örjögve fogod homlokodat verni — midőn ember nem hallotta át-ko-kat fogsz „magadra” szórni, amiért akkor, mikor még kezében volt a törvé-nyes hatalom oly vak bizalommal oda ajándékozta a Goneril sziv csemetéknek, odaajándékozva vele „kegyelemre” saját sorsodat és jövődet! . . . Ma a Lear betegségnek még csak első stádiumában vagy; unod a bajt, a kényelmetlenséget, jöszivű vagy, engedékeny vagy, bizol a csemeték haladatoságában — és azért oadaod uralmadat. Majd jönnek a későbbi stádiumok is — a dolgok természet-szerűen terjednek, fokról fokra, egész ad-dig, míg bekövetkezik, aminek ezen az uton be kell következnie.

Lehetséges-e a jelen körülmények kö-zött bank és hitelügyünket önálló s a nemzet érdekeinek megfelelő alapon ren-dezni? . . . Valóban erre a kérdésre szintén rösteletes dolog komolyan felelni akarni, annyira naiv e kérdés. Miután törvényes jogunk eziránt semmiféle képen kétségbe nem vonható, s miután Magyarország ille-tőleg a magyar államot képező nemzet, — bár készpénzben hiányt szenved, (épen az eddig követelt csehszerületen, sőt nez-etellenes közgazdasági politika folytán) mégis legalább is tíz-tizenöt milliárd forint értékű vagyonnal bír: egy pillanatig sem kétség az iránt, hogy ez a nemzet képes-e olyan vállalatra, melyre az osztrák nemzeti bankot a maga néhány millió forintjával képesek tartjuk, s melyre az sans géne vállalkozni akar.

Már hiszen mi nagy tisztellett visel-tetünk az osztrák nemzeti bank iránt, mint jelentékeny pénz hatalom iránt, azonban ha közlelebről szemléljük ezt a hatalmat, már első pillanatra felülük, hogy ereje tulaj-donképen nem áll másból, mint azon ki-zárólagos egvedárúságból, melyet az osz-trák állam (a folyó év végeig terjedő ha-táridőig) ráruházott, és a melyet Magyar-ország eddig saját területére nézve is túrt, illetőleg ellenmondás nélkül gyakorolni en-gedett. — Azon pillanatban, midőn e ki-zárólagos jogosztvány a köz- és magánhi-telnek ezen monopoliusszerű kizsákmányo-lása véget ér, az osztrák nemzeti bank

semmivel sem több, mint akármelyik rész-vény-társulat. Ez a monopoliuss Magyar-ország részéről sohasem adatott meg; Ausz-tria részéről pedig az év végével lejár.

De — azt lehetne mondani — mily irtóztató tőkék felett rendelkezik a bank. Ez ellenvetés semmit sem mond. A bank saját vagyona mindössze áll 90 milliónyi alapitőkéjből és mintegy 18 millió forintnyi tartalék alapjából, összesen tehát mint-egy 108 millió forintból. De megjegyzendő, hogy ezen 108 millióból 80 millió frt kamat-talan kölcsön gyánatod van adva Ausz-triának, mely összeg magánjogi uton be-hajtható nem levén, Magyarország szem-ben számításba nem jöhet; e szerint a bank összes rendelkezésre álló tőke ereje 28 mil-lió frtot tesz. Igaz, hogy a bank pénzé-zen mintegy 135—139 millió frt fémpénz hever, de azzal szemben 300 millió frtra haladó bankjegye van forgalomban, me-lyek értékével a bank azoknak adósa, kiknek kezében e jegyek vannak. E szerint, ha feltesszük, hogy Magyarországon a bankjegyeknek mintegy harmadrésze forog, a bank Magyaror-szág lakóinak majdnem 100 millió frtal adósa; holott közvetítette Magyarországra lakóival szemben csak annyira rug, a meynyit a bank által Magyarországon es-comptera és lombardra kiadott összegeket tesznek, a mi a datotái összegeket tekintve, legfeljebb 50 milliót tesz.

Valóságosan tehát ugy áll a dolog, hogy a bank tartozik Magyarországnak mintegy 100 millióval, ellenben követel tőle mintegy 50 milliót. Ha ebből mérleget vonunk, a bank adósa Magyar-or-szágnak mintegy 50 millió forint-tal. Ez az intőzet, mely a mi adósnak, és pedig majdnem kétszer annyival, mint a mennyit összes szabad rendelkezésére álló saját vagyona tesz, ez az intőzet akar nekünk feltételeket szabni, mint a kegyelemre capituláltaknak, ez az intőzet azt hánjya veti, hogy Magyarország nem lehet képes arra, a mi neki csak gyermekekjétek, t. i. hogy az iteni érféktorgalom közvetítésére alkalmas eszközt létesíthessen!

Most eről van szó, semmiről egyeb-ről: az érféktorgalom közvetítésé-ről. Hanem hát a modern kor augurjai képesek voltak elhitetni a jámbor nép-pel, hogy a nap forog a föld körül, nem megfordítva; és mi hűségesen hisz-zük e mesét. Azt hisszük, hogy a bank nekünk pénzt ad, a mi magunk-nak nincs; holott a bank se pénzt nem ad, sem hivatva nincs pénzt adni, hanem hivatása egyszerűen az érféktorgalmat — legfelsőbb instan-tiában — közvetíteni. Ezt pedig te-szi azáltal, hogy a valóságos érté-keket képviselő hitel eszközöket, váltókat értékpapirokat stb., oly papírrá váltja fel, mely nem kamatozik, de az állam ál-tal és ennek következtében az állam lakói által is, és azok által, kik az ál-lammal, vagy az állam lakóival üzleti ösz-szekötötésben állnak, értékül elfogadtatik.

Ha arról volna szó, hogy az osztrák bank az érintett hitel eszközöket (váltók stb.) oly papírrá váltja, mely ismét minden pillanatban aranyánnyá ezüstté váltható (a mi minden jegybankületnek lényege), s ha ennélfogva a bankjegyek arannyal vagy ezüsttel egyenértékűek volnának, akkor ránk nézve még csak volna valami értelme és értéke azon funkcióknak, melyre az osztrák nemzeti bank vállalkozni akar, s melylyel a bank szövetségesei olyan nagyra vannak, hogy szinte képtelennek hírdetik reá az egész magyar nemzetet, azt a nemzetet, mely legalább 10—15 mil-liárd értékű vagyonnal bír. De hát a bank ezt nem teszi, és előreláthatólag jó hosszú ideig nem is fogja tenni. . . . Miben áll tehát a bank ama funkciója, melynek tel-jesítéséért ezental is készek volnánk az 5 100 millió tartozását kamattalanul nála hagyni, ellenben az általa kinált 50 millió datotáiért busás kamatot fizetni, azonkívül törvényesíteni azon sok milliót érő kivált-ságát, hogy jegyét minden magyar em-ber tartozék készpénzül elfogadni stb.?

De nem folytatjuk tovább — nem akarjuk tovább kiszínezni azon parallélt, melyet az osztrák bank hívei ránk akar-nak erőszakolni, midőn azt hírdetik, hogy az érféktorgalom közvetítésére, melyre a bank vállalkozni kíván, egész Magyar-or-szág képtelen. E párhuzam rettenetesen le-alázó az országra nézve, és lealázó min-denkire nézve, aki jözan esztét még nem dugta az osztrák nemzeti bank kalicz-kájába. —dr.—

Muszkáallapotok Erdélyben.

A fegyverelkobzás hatz mindinkább felhábo-rított alakot ölt. A kormány absolute nincs tisztában, mi szabad neki, és mi nem szabad. Ugyézs-ségo és zsandársága ott a Királyhágón túl telje-

Aláírási felhívás

6%-al aranyban kamatozó magyar királyi JÁRADÉK-KÖLCSÖNRE

kibocsátva az 1875. évi XLIX, 1876. évi XLVI. és 1877. évi IX. törvénycikkek alapján.

Aláírás névértékü **80,000,000** arany frtra,
vagy **200,000,000** frankra
vagy **8,000,000** sterling fontra
vagy **162,000,000** német bir. ért. márkra.

Az aláírásra bocsátott összeg részét képezi a 6%-al aranyban kamatozó magyar királyi járadékkölcsönnek, melynek felvételére a magyar királyi pénzügyminiszter ur az országgyűlés mindkét házának alkotmányos hozzájárulásával alkotott 1875. évi XLIX, 1876. évi XLVI. és 1877. évi IX. törvénycikkek alapján a központi állampénztár javadalmazása és némely vasutak szükségletének fedezése céljából, továbbá az I. kibocsátású s részben a II. kibocsátású 6-százalékos magyar kincstári utalványok beváltása és törlesztése céljaira felhatalmazást nyert. Az összes járadékkölcsönben e célra foglalt összegből a jelen aláírásra névértékü 45.000.000 frt esik, a melynek átvételéből befolyó pénz az I. kibocsátású kincstári utalványok megfelelő részének beváltására és törlesztésére fordítandó.

A kötvények előmutatóra szólnak és a következő értékarányok szerint u. m.: 10 arany forint (az 1869. évi XII. törvénycik értelmében) — 25 frank — 1 sterling font — 20¹⁰⁰/₁₀₀ német bir. ért. mark következő összegekről vannak kiállítva, u. m.:

100	forint aranyban	=	250	frank	=	St.	10	=	202.50	ném. bir. mark
500	"	=	1.250	"	=	"	50	=	1,012.50	"
1,000	"	=	2,500	"	=	"	100	=	2,025.—	"
10,000	"	=	25,000	"	=	"	1,000	=	20,250.—	"

A kötvény szövege szerint a kölcsön után 6% évi kamat fizetetik, minden év január 1-én és július 1-én lejáró félévi részletekben, és ugy a kötvények, mint az azokon levő kamatszelvevények minden fennálló bélyegilletéktől és adótól mentesek, és az illeték- és adómentesség azok részére jövőre is biztosítva van.

A kamatszelvevények beváltása következő helyeken fog történni:

BUDAPESTEN	a m. kir. központi állampénztáron kívül	
	a Magyar Általános Hitelbanknál	arany forintban az
BÉCSBEN	a „K. k. priv. österr. Creditanstalt für Handel und Gewerbe“ czimü intézetnél	1869. évi XII. t. cz.
	S. M. von Rothschild bankháznál	értelmében.
	Moritz Wodianer bankháznál	
PÁRISBAN	de Rothschild Frères bankháznál.	frankban, 10 arany
		forintért, 25 frankot
		számitva
LONDONBAN	N. M. Rothschild and Sons bankháznál	sterling fontban, 10
		arany forintért 1 ster-
		ling fontot számitva
M. m. FRANKFURTBAN	M. A. von Rothschild & Söhne bankháznál	német birod. ért. mark-
BERLINBEN	a „Direction der Disconto-Gesellschaft“ czimü intézetnél	ban, 10 arany forintért
	S. Bleichröder bankháznál	20 ¹⁰⁰ / ₁₀₀ markot számitva.

A járadékkölcsön 1877. október hó 9-ik napjától kezdve nyilvános aláírás alá bocsátatik a következő helyeken u. m.:

Párisban	de Rothschild Frères bankháznál	} az ezen bankházak által közzeendő feltételek mellett.
Londonban	N. M. Rotschild and Sons bankháznál	
Brüsszelben	} a párisi de Rothschild Frères bankház által kijelölendő helyeken.	
Antwerpenben és		
Amsterdamban		
továbbá:		
Budapestben	a Magyar általános hitelbanknál.	
Bécsben	S. M. von Rothschild bankháznál.	
"	a „K. k. priv. österr. Creditanstalt für Handel und Gewerbe“ czimü intézetnél és ennek Brünabben, Lembergben, Prágában, Triestben és Troppauban levő fiókjainál.	
Berlinben	a „Direction der Disconto-Gesellschaft“ czimü intézetnél.	
"	S. Bleichröder bankháznál.	
M. m. Frankfurtban	M. A. von Rothschild und Söhne bankháznál.	
"	a darmstadti „Bank für Handel u. Industrie“ czimü intézet fiókjánál.	
Kölnben	Sal. Oppenheim jun. & Comp. bankháznál,	

valamint egyéb helyeken az alább felsorolandó feltételek mellett, és pedig:

1. Az aláírás a fentemlített helyeken egyidejűleg

f. évi október hó 9-ik napján kedden és 10-ik napján szerdán

fog a szokott üzleti órákban az aláírás helyeken rendelkezésre álló bejelentési iv alapján fogantositatni. Minden egyes aláírás helynek jogában áll az aláírást a kitűzött bejelentési határidő lejártá előtt is bezárni és az egyes aláírásoknak átengedendő összeg magasságát saját belátása szerint megállapítani. Bizonyos előre meghatározott összegre szóló kötvényekre történő bejelentések csak annyiban vehetők tekintetbe, a mennyiben ez az illető aláírás hely vélekedése szerint a többi aláírók érdekeivel megegyeztetetett.

2. Az aláíró jogában áll a neki átengedett összeg névértékének — a mennyiben ez 1100-al osztható — minden 1100 arany forintjára névértékü 50 sterling fontot 1878. december 1-én beváltandó I. kibocsátású m. kincstári utalványokban fizetésül adni, e kincstári utalványok névért. 50 sr. fontját — betudva az 1877. július 1-től folyó szelvevénykamatozatot 508¹⁰⁰/₁₀₀ arany forintjával számítva,* egyuttal köteles lévén a befizetendő összeg hátralevő részét készpénzben egyenlíteni ki.

A bejelentési iverk egy része oly bejelentések számára van rendelve, melyek szerint részben I. kibocsátású kincstári utalványok lesznek fizetésül adandók, a másik része oly bejelentések számára szól, melyek szerint az aláíróra eső darabok teljesen készpénzfizetés mellett lesznek átveendőek. Azon aláíró, a ki kijelenti, hogy fizetés fejében részben I. kibocsátású kincstári utalványokat akar adni, a reá eső befizetési összeg arányában járó I. kibocsátású kincstári utalványok tényleges beszolgáltatása alól fel nem menthető.

A fizetésül adandó utalványösszeg előállíthatása céljából a fizető helyek a nagyobb összegekre szóló daraboknál kisebb névértékűekre kicserélését a lehetőség szerint és díj nélkül eszközöndik.

Azon esetre, ha az aláírónak átengedett darabok összes névértéke 1100 forintnál kevesebbet tesz, vagy ha az átengedés után a kötvények összege oly maradékot mutatna, mely 1100-al nem osztható, az aláíró köteles az ily kötvényeket teljes készpénzfizetés mellett az ilyenmódú átvételre megállapított áron és feltételek mellett átvenni.

Oly kötvényeknél, melyekre a befizetés részben I. kibocsátású kincstári utalványokban teljesítettik, az aláírásí ár:

névértékü 100 forintért aranyban 82³⁰/₁₀₀ arany forintban állapított meg, — oly kötvényeknél pedig, melyekre a befizetés teljesen készpénzben történik, az aláírásí ár:

névértékü 100 forint aranyban 80⁵⁰/₁₀₀ arany forintot tesz.

Budapest, Bécs, Berlin, M. m. Frankfurt, 1877. október havában.

* Pl.:	2200	forintra							
	5500	"			St.	100			
	11000	"			"	250			
	22000	"			"	600		tetszészerinti	
					"	1000	stb.	darabokban.	